

ÜhendPIP-2 programmi ühiskoosolek

PROTOKOLL

11. mai 2023

Osalejad juhtkogu liikmed:

- 1) Eesti Maaülikool – Aret Vooremäe;
- 2) Eesti Noortalunikud – Kaja Piirfeldt (volitatu Kerli Ats);
- 3) Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda – Ants Noot;
- 4) Eesti Toiduainetööstuse Liit – Sirje Potisepp (volitatu Kairi Ringo), Veljo Ipits (volitatu Kairi Ringo);
- 5) Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistu – Tanel-Taavi Bulitko, Jane Mättik;
- 6) Eestimaa Talupidajate Keskliit – Kerli Ats;
- 7) Maaelu Teadmuskeskus – Pille Koorberg, Marko Kass;
- 8) Maaeluministerium – Hendrik Kuusk;
- 9) Maaeluministerium – Siim Tiidemann (volitatu Hendrik Kuusk)
- 10) Mahepõllumajanduse Koostöökogu – Merit Mikk;
- 11) Põllumeeste ühistu KEVILI – Olav Kreen.

Osalejad maaviljeluse nõukogu liikmed:

- 1) Aiandusklastri MTÜ – Triin Luksepp;
- 2) Baltic Agro AS – Indrek Teder (volitatu Triin Luksepp);
- 3) MTÜ Liivimaa Lihaveis – Airi Külvet;
- 4) Eesti Maaülikool – Toomas Tõrra, Ulvi Moor;
- 5) Eesti Noortalunikud – Karl Aru;
- 6) Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda – Ants Noot;
- 7) Eestimaa Talupidajate Keskliit – Kalle Hamburg;
- 8) Kindel Käsi OÜ – Helen Kaskema (volitatu Triin Luksepp);
- 9) Maaelu Teadmuskeskus – Ain Lepik, Agra Univer;
- 10) Maaeluministerium – Tarvo Järve (ei osalenud), Renata Tsaturjan;
- 11) Mahepõllumajanduse Koostöökogu – Airi Vetemaa (volitatu Merit Mikk);
- 12) Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool – Meriliis Villems;
- 13) Põllukultuuride Klaster MTÜ – Roosi Soosaar;
- 14) Põllumajandus- ja Toiduamet – Marika Arula, Riina Pärtel;
- 15) Põllumeeste ühistu KEVILI – Meelis Värnik;
- 16) Rannu Seeme OÜ – Madis Ajaots.

Osalejad mahemajanduse nõukogu liikmed:

- 1) Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liit – Ell Sellis;
- 2) Eesti Lihaveisekasvatajate Selts, MTÜ Liivimaa Lihaveis – Airi Külvet;
- 3) Eesti Maaülikool – Elen Peetsmann (volitatu Merit Mikk);
- 4) Eesti Mahepõllumajanduse Sihtasutus – Airi Vetemaa (volitatu Merit Mikk);
- 5) Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda – Kaisa Vahtmäe;
- 6) Eesti Toiduainetööstuse Liit, AS Salvest – Triin Kõrgmaa;
- 7) Eestimaa Talupidajate Keskliit – Jaan Kiider;
- 8) Maaelu Edendamise Sihtasutus – Lilia Kulli (kirjalikud otsused saadetud ette);
- 9) Maheklaster MTÜ – Ander Konks (ei osalenud);
- 10) Mesinduskogu, Eesti Mahemesinikud MTÜ – Aivar Raudmets;

Teadussiirde programm põllumajanduse, toidu ja maamajanduse tegevusvaldkonnas

- 11) Maaelu Teadmuskeskus – Karli Sepp (volitus Andre Veskioja), Merili Toom;
- 12) Maaeluministeerium – Marika Ruberg;
- 13) Mahepõllumajanduse Koostöökogu – Merit Mikk;
- 14) OÜ Wilawander – Krista Kanniste;
- 15) Põllumajandus- ja Toiduamet – Karin Zereen;
- 16) TÜ Wiru Wili, Tammistu Agro – Tauno Tattar;
- 17) Äntu mõis OÜ, Sirloin OÜ – Lauri Bobrovski (volitatu Airi Külvet).

Osalejad loomakasvatuse nõukogu liikmed:

- 1) Eesti Lamba- ja Kitsekasvatajate Liit – Priidu Veersalu;
- 2) Eesti Lihaveisekasvatajate Selts – Kristjan Reino;
- 3) Eesti Linnukasvatajate Selts – Janek Prits (ei osalenud), Liina Elken;
- 4) Eesti Maaülikool – Kristina Marran (volitus Aret Vooremäe);
- 5) Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda – Meeli Lindsaar (volitatu Marge Mänd);
- 6) Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistu – Tanel-Taavi Bulitko;
- 7) Eesti Tõusigade Aretusühistu – Ulve Märtsen (kirjalikud otsused saadetud ette), Anu Hellenurme (kirjalikud otsused saadetud ette);
- 8) Eestimaa Talupidajate Keskliit – Karoliina Post;
- 9) Maaelu Teadmuskeskus – Marko Kass;
- 10) Maaeluministeerium – Liina Jürgenson, Kadri Kaugerand;
- 11) Mahepõllumajanduse Koostöökogu – Merit Mikk;
- 12) Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool – Marika Oeselg;
- 13) Piimaklaster MTÜ – Hardi Tamm;
- 14) Põllumajandus- ja Toiduamet – Leone Kotkas.

Osalejad toiduohutuse nõukogu liikmed:

- 1) AS HKScan – Priit Dreimann;
- 2) AS Salvest – Veljo Ipits (volitatu Kairi Ringo);
- 3) Eesti Leivaliit – Uno Kaldmäe;
- 4) Eesti Maaülikool – Kristina Marran (volitatu Aret Vooremäe);
- 5) Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda – Meeli Lindsaar (volitatu Marge Mänd);
- 6) Eesti Toiduainetööstuse Liit – Sirje Potisepp (volitatu Kairi Ringo);
- 7) Eestimaa Talupidajate Keskliit – Annemari Polikarpus;
- 8) Maaelu Teadmuskeskus – Reve Lambur (volitatu Andre Veskioja);
- 9) Maaeluministeerium – Anneli Tuvike;
- 10) Mahepõllumajanduse Koostöökogu – Airi Vetemaa (volitatu Merit Mikk);
- 11) *Nordicmilk OÜ – Ülo Kivine (ei osalenud);*
- 12) Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskool – Edgar Lepman;
- 13) Põllumajandus- ja Toiduamet – Svetlana Jankovenko;
- 14) Riigi Laboriuuringute ja Riskihindamise Keskus – Toomas Kramarenko, Mari Reinik.

Osalenud programmi elluviijad ja kutsutud: Andre Veskioja, Hanna Raidvere-Sepp, Hanna Tamsalu, Kairi Ringo, Liisa Laanemets, Marge Mänd, Tõnis Tänav.

Koosolek on otsustusvõimeline: kohal või esindatud on enamik liikmetest: puudus 1 mahemajanduse nõukogu liige ja 1 toiduohutuse nõukogu liige, kirjalikud otsused saadetud ette ühe mahemajanduse nõukogu liikme ja ühe loomakasvatuse nõukogu liikme poolt. (liikmeid loetakse organisatsiooni põhiselt ka siis kui nimetatud on mitu inimest).

Päevakord:

1. teadmussirde programmi ülesehituse tutvustus;
2. juhtkogu ning nõukogude ülesanded, juhtkogu/nõukogu esimehe ja töökorra kinnitamine;
3. valdkondade eelarvete jaotuse ning 2023. aasta tegevuste ülevaatamine ja kinnitamine.

1. Teadmussirde programmi ülesehituse tutvustus

ÜhendPIP teine etapp ehk riigihange nr 257107 „Teadmussirde pikaajaline programm põllumajanduse, toidu ja maamajanduse tegevusvaldkonnas“ ühistäitjateks on seekord Maaelu Teadmuskeskus, Eesti Põllumajandus-Kaubanduskoda, Eesti Toiduainetööstuste Liit, Eesti Maaülikool ja MTÜ Mahepõllumajanduse Koostöökogu. Programmi lõpukuupäev on 30.06.2025, eelarve 1 700 000 eurot.

Programmi rakendamise olulised osad on jätkuvalt teadmussirde tegevuste elluviimine, sh põllumajanduse, toidu- ja maamajanduse valdkonnas, teabesalve arendamine ja ajakohastamine ning teadmussirde tegevuste korraldamisel vajadusi arvestava otsustusprotsessi tagamine. Programmi viime ellu üheksa valdkonna kaudu: 1) aiandus; 2) loomakasvatus; 3) mahemajandus; 4) taimekasvatus; 5) toit ja toiduohutus; 6) ühistegevus; 7) põllumajanduspoliitika abinõud 8) põllumajanduse digipöörde soodustamine ning 9) horisontaalsed teemad. Programmi juhtimiseks rakendame juhtkogu ning 4 valdkondlikku nõukogu.

Iga kalendriaasta kohta kinnitatakse eraldi tegevuskava. 2023. aastal on käimas ka senine ÜhendPIP (nn esimene etapp) ja tegevused toimuvad. Projektimeeskond esitas riigihankele tegevuste ettepaneku, kuid (kalendriaasta kohta hankelepingu sõlmimiseks on tekkinud takistused. Esitame seekordsel ühisistungil tegevuste nimekirja kinnitamiseks, et saaksime kavandatu ellu viia. 2023. aasta tegevuste kava kahe programmi peale on juba päris suur ning uute tegevuste lisamine ei ole enam mõistlik.

Lisa1_protokoll_Yhen
dPiP-2_slaidid_11.0520

→ *Esitatud materjal protokollis Lisas 1 (slaidid)*

Arutelu:

- Hankija hinnangul ei piisanud 2023. aasta tegevuste kohta hankelepingu sõlmimisest pakkumusega esitatud tegevuste kavandist ning sooviti juhtkogu ja nõukogude koosoleku korraldamist. Täna ühiskoosoleku otsuse abiga saame tegevusi teostama hakata.

2. Programmi juhtkogu ja nõukogude ülesanded, esimeeste ja töökorra kinnitamine

Juhtkogu eesmärk on programmi kulgemise jälgimine, valdkondade vahelise eelarve jaotuse otsustamine ning horisontaalsete tegevuste planeerimine. Valdkondliku nõukogu eesmärgiks on analüüsida programmi tegevuste tulemusi ja kiita heaks tegevused, tööplaan ning tegevuste valikust tulenev eelarve. Juhtkogu ja valdkondade nõukogude töökordade kavandid on väga sarnased, kõigivaldkondlike nõukogude puhul kehtiks sama töökord. Kõik protseduurid ja kogunemised korraldab täitja, koosolekuid juhivad nõukogu esimees. Otsused võetakse üldjuhul vastu konsensuslikult. Puudumise puhul tuleks leida endale asendaja, meilile mittevastamine tähendab nõusolekut.

Koosolekute ajakava sõltub programmi tähtaegadest:

- poolaasta aruande esitamise tähtaeg on 31.07 (seda ei tule nõukogus kinnitada).
- aastaaruanne esitatakse hiljemalt 31.01 (see peab olema kinnitatud juhtkogu poolt).
- järgmise aasta tegevuskava esitamise tähtaeg on 01.12. (need otsused peavad olema kinnitatud nõukogude poolt ning juhtkogu istung toimub pärast valdkondlike nõukogude toimumisi).

Lisaks kohustuslikele koosolekutele on mõtte korraldada 2023. aasta keskel kokkusaamine mitteametlikumas vormis, et programmi tegemised-eesmärgistamine sisuliselt läbi rääkida. Järgmise aasta tegevuste plaani kinnitamiseks tulevad ametlikud koosolek novembrikuus ning ettepanekute esitamise kohta saadame meeldetuletuse kindlasti enne seda aega.

Arutelu (sh kirjalikud ettepanekud) :

- esitatud on kaks parandusettepanekut juhtkogu ja nõukogu töökordadesse
 - 1) punktis 3.3 ettepanek lisaks konsensuse püüdlmisele peaks hääletamise puhul olema saavutatud vähemalt 60% enamusotsus ning
 - 2) punktis 3.12/3.14 märkida, et kirjalikult saadetud materjalidele reageerimisaeg ei peaks olema lühem kui 5 tööpäeva või 7 kalendripäeva
- pakutud täiendused on mõistlikud ja kanname töökordade sõnastustesse sisse.

Lisa2_protokollile_Yhe
ndPIP-2 _juhtkogu_ ja_r

→ *Materjal protokollile Lisas 2 (töökorrad)*

Töökordade kinnitamist hääletati järgmiselt:

- programmi juhtkogu töökord – poolt 11, vastu 0 erapooletu 0 (kokku 11 liiget juhtkogus);
- maaviljeluse nõukogu töökord – poolt 16, vastu 0 erapooletu 0 (kokku 16 liiget nõukogus);
- mahemajanduse nõukogu töökord – poolt 16, vastu 0 erapooletu 0 (kokku 17 liiget nõukogus, üks puuduja);
- loomakasvatuse nõukogu töökord – poolt 14, vastu 0, erapooletu 0 (kokku 14 liiget nõukogus);
- toiduohutuse nõukogu töökord – poolt 13, vastu 0 erapooletu 0 (kokku 14 liiget nõukogus, üks puuduja).

Teadussiirde programm põllumajanduse, toidu ja maamajanduse tegevusvaldkonnas

Juhtkogu ja nõukogude juhtimiseks esitati

- programmi **juhtkogu** esimehe kandidaadiks **Kerli Ats**;
- **maaviljeluse** nõukogu esimehe kandidaadiks **Madis Ajaots**;
- **mahemajanduse** nõukogu esimehe kandidaadiks **Airi Külvet**;
- **loomakasvatuse** nõukogu esimehe kandidaadiks **Marika Oeselg**;
- **toiduohutuse** nõukogu esimehe kandidaadiks **Meeli Lindsaar** ja **Anneli Tuvike**.

Täiendavaid kandidaate koosoleku ajal ei esitatud.

Arutelu (vastavalt räägitule või kirjalikud kommentaarid):

- Kuna Meeli Lindsaar koosolekule siiski tulla ei saanud ning EPKK poolt volitatud isikud toetasid Anneli nimetamist esimeheks, jäi kandidaadiks Anneli Tuvike.
- Juhtkogu ja nõukogu esimeeste kandidaatide poolt hääletamine toimub vastavate kogude viisi eraldi, lugedes kokku eelkõige vastu- ja erapooletuid hääli.

Kandidaatide esitamist hääletati järgmiselt:

- programmi juhtkogu esimehe kandidaat Kerli Ats – poolt 10, vastu 0, erapooletu 1 (kokku 11 liiget juhtkogus);
- maaviljeluse nõukogu esimehe kandidaat Madis Ajaots – poolt 16, vastu 0, erapooletu 0 (kokku 16 liiget nõukogus);
- mahemajanduse nõukogu esimehe kandidaat Airi Külvet – poolt 16, vastu 0, erapooletu 0 (kokku 17 liiget nõukogus, üks puuduja);
- loomakasvatuse nõukogu esimehe kandidaat Marika Oeselg – poolt 14, vastu 0, erapooletu 0 (kokku 14 liiget nõukogus);
- toiduohutuse nõukogu esimehe kandidaat Anneli Tuvike – poolt 13, vastu 0, erapooletu 0 (kokku 14 liiget nõukogus, üks puuduja).

Otsused:

- 2.1. Kinnitada programmi juhtkogu töökord (koos täiendustega);
- 2.2. Kinnitada programmi maaviljeluse nõukogu töökord (koos täiendustega);
- 2.3. Kinnitada programmi mahemajanduse nõukogu töökord (koos täiendustega);
- 2.4. Kinnitada programmi loomakasvatuse nõukogu töökord (koos täiendustega);
- 2.5. Kinnitada programmi toiduohutuse nõukogu töökord (koos täiendustega);
- 2.6. Kinnitada programmi juhtkogu esimeheks **Kerli Ats**;
- 2.7. Kinnitada programmi maaviljeluse nõukogu esimeheks **Madis Ajaots**;
- 2.8. Kinnitada programmi mahemajanduse nõukogu esimeheks **Airi Külvet**;
- 2.9. Kinnitada programmi loomakasvatuse nõukogu esimeheks **Marika Oeselg**;
- 2.10. Kinnitada programmi toiduohutuse nõukogu esimeheks **Anneli Tuvike** .

3. Valdkondade eelarvete jaotuse ning 2023. aasta tegevuste ülevaatamine ja kinnitamine

Projekti tegevuste ühikud ja nende maksumused fikseeriti riigihanke pakkumuses. Programmi valdkondade eelarvete jaotuse ettepaneku tegemisel lähtuti varasemast kogemusest lõppeva teadmussiirde programmi rakendamisel. Indikatiivse eelarve jaotuse ulatuses on valdkondade nõukogudel autonoomsus tegevuste üle otsustamisel, eelarvet aastate vahel ära ei jagata. ÜPP valdkonna tegevused esitab hankija.

Iga kalendriaasta kohta kinnitatakse eraldi tegevuskava. 2023. aastal on käimas ka senine ÜhendPIP (nn esimene etapp) ja tegevused toimuvad. Projektimeeskond esitas riigihankele tegevuste ettepaneku, kuid hankelepingu sõlmimiseks on tekkinud takistused. Esitame seekordsel ühisistungil tegevuste nimekirja kinnitamiseks, et saaksime kavandatu ellu viia.

2023. aasta tegevuste kava kahe programmi peale on juba suur ning uute tegevuste lisamine ei ole enam mõistlik. Järgmise (2024) aasta tegevuste kava peab olema juhtkogus /nõukogudes kinnitatud ja Tellijale esitatud 1. detsembriks 2023.

Lisa3_YhendPIP-2_teis
tkordne_taoitus 2023 |

→ Esitatud ettepanekud protokollis Lisas 1 (slaidid) ja Lisas 3 (tabel)

Arutelu:

- Programmi kestus on kuni 30.06.2025, mitte pikem, kuna sellel kuupäeval lõpeb Eesti maaelu arengukava 2014-2020 rakendamise periood.
- Horisontaalsete teemade kavas olev infopäev välislektoriga „Päikesepaneelide tootlikkus ja planeerimine“ peaks olema laiema ulatusega, mõeldes biomajanduse investeringutoetuse võimalustele. Ettepanek kajastada laiemalt taastuenergia ja energiasäästu (ka veesäästmise) lahendusi, nende tehnoloogilist poolt. Valmistaksime PIPi kaudu tootjad teadmistega ette nendest suundadest, mida tootjad saavad suunata investeringuteks ja mille tarbeks on omakorda investeringumeetmed, et moodustuks kokku üks teadmiste loogiline ahel. Vastus – sõnastame konkreetse päeva mõtte laiemaks ning kavandame ka aastaks 2024 säästmise tehnoloogilisi lahendusi.
- Investeringutoetused suunavad põllumajandustootjat liikuma mingis suunas (nt põhjavee kaitse lahendused loomakasvatustes). Tootja jaoks uues suunas. Tootja ei tea valikuid, kaasnevaid probleeme, alates ametlikust asjaajamisest, kuni valmishitamiseni (kerghallide püstitamine, registreerimine, vead, tegelik kasutusaeg, negatiivsed mõjud keskkonnale, tulevane uurimine). Koolitused suunata perioodi, kui huvi on suur, enne investeringutoetuste avanemist.
- Õppustele osalejaid on keeruline saada, samas teemad olulised. Kuidas saavutada programmi terviklikku tulemust, vähem keskenduda konkreetsele tegevusele. Vaja tutvustada valdkonda läbi erinevate tegevuste kombinatsiooni (eriti ühistegevuse ja juhtimise temaatika). Nt häälanguid ei kuulata, kui huvi pole juba tärganud. Suunata programmi sinnapoole, et saavutada terviklikku mõjutust.

Teadmussiirde programm põllumajanduse, toidu ja maamajanduse tegevusvaldkonnas

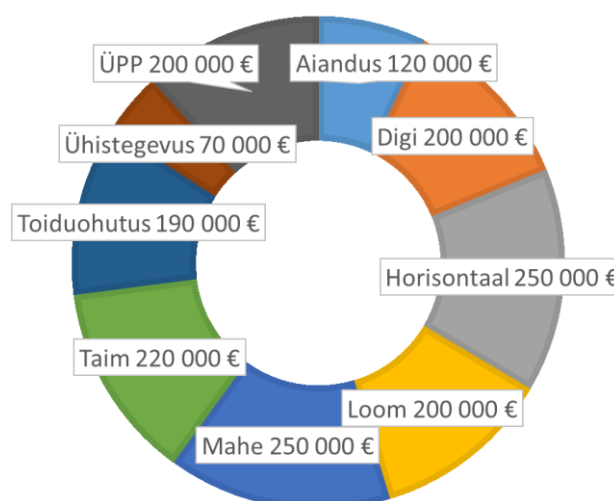
- Üldiselt vajalikud teemad (nt keskkond, toiduohutus, mullateave), mis igale päevale, trükisele peaks sisse saama – neid tuleb toetada massiteabega, terviklikult.
- Palju paistab valdkondade piiratust konkreetsete sihtgruppide nimetamisena. On tegevusi (õppereisid), mis on väikese osaliste arvuga, kuid võtab suure osa eelarvet. Näha mujal toimuvat on hea. Tahaks tuua mahemõtlemist rohkem esile, et seda infot laiendada nn tavatootmisele (antibiootikumide, süsinikujalajälje, taimekaitsevahendite vähendamine). Auditorium võiks olla tervikuna suurem.
- Õppereisid on need, millest tootjad kõige rohkem puudust tunnevad. Õppereiside puhul on kokkulepe, et selle kohta tuleb pärast ka artikkel + tutvustatakse infopäevadel. Õppereisidele soovib alati tulla alati rohkem osalejaid, kui kohti on ja need on väga hea tagasisidega.
- Mahevaldkonna üritustel osaleb ka järjest rohkem tavatootjaid ja peaksime otsima võimalusi, et nende ürituste kohta paremini infot tavatootjateni viia. Eestlased on heas mõttes nii kõva peaga, et üks kord silmaga näha on parem kui 10 korda loengus kuulata, või 20 korda veebis kuulata. :) Läbi õppereiside tuleb tootjaid mahekasvatuse.
- Juba mitmed aastad on /kutsekoolis/ maheloomakasvatuse vastu huvi ja valdav enamus täiskasvanuõppes tegelevad just mahetootmisega ning teadmised sinna juurde söödad, söötmine, tervishoid, seadusandlus, rohumaad, jm
- ÜhendPIPI-2 projekti mehitamisega ei ole kaugele jõutud ning täitja esindajate nimetamisega METKi koosseisus läheb veel aega. Millise tegevuse elluviimise eest milline partner vastutab, see on olemas.
- Tulemuste mõõdetavus (on käsil jätkuprogramm) – kuidas toimub edukuse mõõtmine? Kas võtma aluseks ka seniste analoogsete tegevuste mõõdetavus? Info ei jõua alati sihtrühmadeni. Mis on eesmärk, mis on tulemus? Mida korrigeerime, et see väike summa mõjuks efektiivselt kogu sektorile?
- Teadmussiirde tulemusi otse mõõta on võimatu, kuna inimesed koguvad teavet väga paljudest kohtadest ning mõju ei kajastu tihti lisandväärtuses. Tegevuste teavitamises on palju parandamist. Tegevuste valikul teeme tööd nii enne nõukogudesse tulekut kui ka on suunamine nõukogude liikmete poolt väga kasulik. Elluvijatena õpime iga päev ja igaüks teeb maksimaalselt. Üldine printsiip on: vaatame osalisi, taskuhäälingute kuulamisi – kas arv kasvab-kahaneb ja kas on formaate vaja muuta, seda nii valdkonnapõhiselt kui ka iga tegevuse kohta eraldi.
- Mahemajanduse valdkonnas on ühistuline justkui tegevuskavast väljas. Tööstustele sobivaid mahetootjaid on käputäis, kes on võimelised tööstust teenindada ja töötledjad tegutsevad rahvusvahelises konkurents. Ühistuline mahteootmine peaks olema teadmussiirde üks osa, kuidas teadmine rahvusvahelise konkurentsi nõuetest viia mahetootjateni, realistlike mahtudeni mida tööstustes töödelda?
- Ühistegevuse teemavaldkond on vast abiks kõigile, sõltumata tootmisviisist. Me /Mahepõllumajanduse Koostöökogu/ oleme küsitluste kaudu uurinud, kas tootjatel oleks huvi ühistegevuse tegevuste vastu, kuid pole leidnud selle teema osas piisavalt huvi ja seetõttu pole ka korraldatud ainult seda teemat käsitlevaid üritusi, ei mahemajanduse valdkonna alt ega ole pakutud seda ühistegevuse valdkonna alla teemaks. Ühe teemana muude ürituste raames on ühistegevust käsitletud.

- Kui tööstused ei saa osta mahtu ja tootjad ei taha koostööd teha – kus kokkupuutekoht on? 60 tonni maheporgandit Eestist osta ei saa.
- Olulise teema edendamiseks ei piisa konkreetse ürituse elluviimisest: Eesti Mahemesinike Ühing tekkis temaatilise õpiringi ja teiste kokkusaamiste toetusel. Mõtte- ja käitumisviisi ergutamist tuleb teha pidevalt. Läbivalt erinevates tegevustes ja mitte vaid PIPi raames.
- Eesti Mahemesinike Ühing on veidi rohkem kui aasta vana. Just õpiringi tegevused aitasid sellel organisatsioonil tekkida – mitmete kooskäimisteta poleks seda ühingut ka tekkinud. Pole vajagi eristada mahe- või tava-väiketootjat. Ühistuline tegevus on kogu aeg kuklas tiksunud, me räägime juba aastaid. Mesindus on veidi erinev, kuna ükski kokkuostja ei soovi tonnides mahemett. Samas ekspordi osas nüüd on ühingu abiga võimalik panna seljad kokku. Eesti on ekspordi mõttes nii väike, et kaome oma kogustega ära.
- Piiratud eelarve tingimustest peaksid Nõukogud pöörama Tellimuse koostamisel suuremat tähelepanu tellitavatele formaatidele - kas tellida n.ö kallimaid või odavamaid formaate. Milline on kasusaajate hulk vs tegevuse maksumus. "Huvi" ei pruugi olla parim alus formaadi valikuks.
- Mitte ainult hulk, vaid mõju vaadata - mida saab just erinevaid meetodikaid ja tegevusi kombineerides. Arvestades, milliseid tulemusi saab millise meetodikaga. Kuluefektiivsus on riigi raha kasutamisel ikkagi oluline ka.
- Osalejate arvu analüüsimise puhul peaks infopäevad kindlasti lahku lööma - kui palju veebiüritustel ja kui palju ettevõtte külastusega seotud üritustel.
- Kuidas efektiivsust mõõdame, on laiema ringi küsimus. Kas osalejate puudus tuleneb teemast, korraldamise ajast, viisist? Kui seda toetuseraha ei oleks, kas üritus toimuks, kas teeks endistviisi? Kui jah, siis on õige asi! Roomet Sõrmuse sõnadega: teha asju selliselt, et seda ka ostetaks kui toetust ei ole.
- *Benchmarking*-ut võiks-peak olema rohkem. Veebisündmuste kasutegur mu enda hinnangul 5%-st kõrgem ei ole. „Näita ette“ on efektiivsem.
- Ettevõttes toimuvate ürituste tegevuste kasutegur on suurema osa tegevuste osas tagasiside alusel oluliselt efektiivsem. Seetõttu sisaldab ka suurem osa mahevaldkonna tegevustest ettevõtte külastust. Nende vastu on ka tagasiside alusel just kõige suurem huvi.
- Siin kui digipöörde töörühm – kas kõik üritused on maksimaalselt võimalik salvestada, järelvaadatavaks teha? Väga palju ÜhendPIPi tegemistest juba praegu salvestatakse ilma tellimusteta, aga kõike ei saa – läheb suu lukku, teadustulemusi ei tohiks ette avaldada ja eelnõu muutumisel on salvestus kasutuskõlbmatu.
- Tendents salvestamise puhul: kui salvestatakse, siis tuleb ette teavitada ja luba küsida. Kui osaleja teab ette, et salvestatakse, ei kipu ta kohale tulema. Tuleb leida tasakaal: digipool on täiendav, aga ei tohi tekitada osalemise mugavust.
- Kui on inimesel võimalik järele vaadata, selle tõttu ta ei kuluta aega ja ressursse kohale sõitmisele. Ressursisäästu võiks hinnata.
- Palve METKile, et meetodiline pool saaks piisavalt mehitatud. Ainult nii saame programmi juhtimise, hindamise ja seire võimalikult kasulikuks. Kompetentne meeskond on kogu AKISE (põllu- ja maamajandusliku teadmiste ning innovatsiooni süsteemi) õnnestumise võtmekoht!

- Otse suhtlemine lektoriga jääb salvestuse puhul ära. Hiljuti oli Eesti toote kuvandi infopäev. Lektoritega vahetu kontakt oli üliväärtuslik.
- Järgi vaatamine annab võimaluse, et saab vahepeal teemale mõelda ja uuesti esitlus/ettekande läbi vaadata teise pilguga. Ainult ettekande sirvimine nn "poolik töö".
- Veebis on hea osaleda, kui oluline on tunnistus kätte saada ühelt või teiselt koolituselt. Kui on vajadus teadmiste järele, on oluline otsekontakt.
- Kohapeal toimuva õppe puhul saab tekkiva infomüra õigeks rääkida ja tuleb uus teadmine/probleemipüstitus. Salvestatud infopäeva kuulaja võib kuulata vaid selle hetkeni kus müra ja võimalik valearusaamine tekkis. Kohapealne sündmus hoiab ka väiketootja vaimset tervist ja annab lisaväärtust. Kes vaatab veebis, ei tea kohalikku olu. Veebiloengul kõik teemakäsitlus algab nullist, aga kohapealsel saab lähtuda osalejate olemasolevate teadmiste tasemest.
- Infopäevale tulevad inimesed oma töö ja kodu juurest ära – peab olema kvaliteet ja konkreetne huvi. Ühistulise mõtlemise hoidmine on tugevalt teemaks, aga osalejate huviga arvestamine on hädavajalik. Kuniks saab ühistegevusele suunatud erisündmuse ellu viia.
- Füüsiline kokkusaamine ja õpikeskkond on väga olulised, mis ei tähenda, et järelvaadatavus ja veebisündmused poleks vajalikud. Ka konverentsid on muutumas, terve päeva konverentsidel on kaks 10-minutilist pausi ja 20 minutit lõunaks. Füüsilise kokkusaamise mõnu ja lisaväärtus on selles, et antakse võimalus omavahel suhelda.
- Huvi määravus – muidugi, mittehuvitavaid asju ei tasugi ette võtta. Kui riik on andnud raha, tuleb tajuda ka teemasid, kus on vaja huvi tekitada. Auditorium ei pruugi veel teada, mis on tulemas või võib talle kasulikuks osutada. Selle lünga täitmiseks, huvi tekitamiseks on vaja infot edasi ikka anda. Teadvustamata tulevikuvajaduste ettenägemine.

Valdkondade eelarvete jaotuse ettepanek:

- Ühistegevuse valdkonna eelarve on väga tagasihoidlik.
- Ühistegevuse valdkonna eelarve vastab võimalike tegevuste hulgale (sh tegevustele üldise mõttelaadi ergutamiseks). Kui võimekust (nt 2024) peaks juurde tekkima, siis saame jaotuse juurde tagasi tulla.

Programmi valdkondade eelarve jaotust hääletati järgmiselt:

poolt 11, vastu 0, erapooletu 0 (kokku 11 liiget juhtkogus);

Tegevuste nimekirjade loetelu (vt lisatabel, koos parandustega) hääletati järgmiselt:

- programmi juhtkogu hääletamised – poolt 11, vastu 0, erapooletu 0 (kokku 11 liiget juhtkogus);
- maaviiljeluse nõukogu hääletamised – poolt 16, vastu 0, erapooletu 0 (kokku 16 liiget nõukogus);
- mahemajanduse nõukogu hääletused – poolt 16, vastu 0, erapooletu 0 (kokku 17 liiget nõukogus, üks puuduja);
- loomakasvatuse nõukogu hääletused – poolt 14, vastu 0, erapooletu 0 (kokku 14 liiget nõukogus);
- toiduohutuse nõukogu hääletused – poolt 13, vastu 0, erapooletu 0 (kokku 14 liiget nõukogus, üks puuduja).

Otsused:

3.1. Kinnitada programmi valdkondade eelarve järgmiselt:

3.1.1.	Aiandus	120 000 eurot;
3.1.2.	Digipööre	200 000 eurot;
3.1.3.	Horisontaalne	250 000 eurot;
3.1.4.	Loomakasvatus	200 000 eurot;
3.1.5.	Mahemajandus	250 000 eurot;
3.1.6.	Taimekasvatus	220 000 eurot;
3.1.7.	Toit ja toiduohutus	190 000 eurot;
3.1.8.	Ühistegevus	70 000 eurot;
3.1.9.	ÜPP	200 000 eurot.

3.2. Kinnitada programmi 2023 aasta tegevuste **nimekiri vastavalt lisatud tabelile.**

Protokoll saadeti juhtkogu liikmetele kooskõlastamiseks 14. mail, vastamise tähtaeg 22. mai kell 12. Vastavalt juhtkogu ja nõukogude töökordadele loetakse vastamata jätmist nõusolekuks. Vastused saatsid Anneli Tuvike, Renata Tsaturjan, Liina Jürgenson, Toomas Kramarenko. Vastuste järgi täpsustati, et nõukogude liikmeid loetakse organisatsiooni põhiselt ka siis kui osalejateks on nimetatud mitu inimest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Hanna Tamsalu

Teadmussiirde programmi projektijuht

(allkirjastatud digitaalselt)

Kerli Ats

ÜhendPIP juhtkogu esimees

Teadussiirde programm põllumajanduse, toidu ja maamajanduse tegevusvaldkonnas

(allkirjastatud digitaalselt)

Madis Ajaots

ÜhendPIP-2 maaviljeluse nõukogu
esimees

(allkirjastatud digitaalselt)

Airi Külvet

ÜhendPIP-2 mahemajanduse nõukogu
esimees

(allkirjastatud digitaalselt)

Marika Oeselg

ÜhendPIP-2 loomakasvatuse nõukogu
esimees

(allkirjastatud digitaalselt)

Anneli Tuvike

ÜhendPIP-2 toiduohutuse nõukogu
esimees